

या अंकात

पान ०२	विलेपार्ले गणेश दर्शन
पान ०४	स्वतःला शोधताना - सुजाता जोग - सविता दामले
पान ०७	नव्या युगासाठी नवी जीवनशैली गरजेची - निमिष वा. पाटगांवकर
पान ०७	मराठी मनोरंजन विश्व - गणेश आचवल



यंदाचा गणेशोत्सव

पार्लेकरांनी घालून दिला नवा आदर्श

कोव्हीडच्या पार्श्वभूमीवर गेले काही महिने जगण्याचे सगळे जुने संदर्भ बदलून गेले आहेत. आर्थिक संकटाच्या भीतीपोटी अनलॉकचे विविध टप्पे सुरु करावे लागले असले तरीही प्रत्येक दिवसावर कोव्हीडचे सावट हे आहेच. आपले सण आणि उत्सव तरी याला कसे अपवाद ठरणार ? पार्ल्यात प्रथमपासूनच पर्यावरण स्नेही पद्धतीने गणेशोत्सव साजरे करण्याचे चांगले प्रमाण आहे आणि दरवर्षी यात वाढ होताना दिसत आहे. शाडूची माती, कागद, धातू असे पर्यावरण स्नेही साहित्य वापरून मूर्ती आणि त्याची सजावट केली जाते. यंदा सुभाष रोड सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांसारख्या अनेक सार्वजनिक गणेश मंडळांनी उंचीवर मर्यादा ठेऊन डीजे, रोषणाई, देखावे, चलचित्र आणि कार्यक्रम यावर खर्च न करता गरजू लोकांसाठी धान्यवाटपासारख्या समाजोपयोगी योजना राबविल्या. १०१ वर्षांची जुनी परंपरा असलेल्या



लोकमान्य सेवा संघाच्या गणपती उत्सवातील सांस्कृतिक कार्यक्रम ऑनलाईन पद्धतीने सादर केले गेले. अंदाजाने साठ ते सत्तर टक्के कुटुंबांनी घरगुती गणेश मूर्तीचे विसर्जन घरच्या घरीच केले आणि सोशल डीस्टन्सिंगच्या नियम व अटींना अनुसरून यंदाचा गणेशोत्सव हा साधेपणाने साजरा केला. गेल्या बारा वर्षांपासून मनापा, पार्ले पोलीस आणि श्री जय हनुमान व्यायामशाळा(रामवाडी) यांच्या पुढाकाराने पार्लेकरांसाठी गणपती विसर्जनाची,

हेडगेवार मैदानात कृत्रिम तलाव बांधून उत्तम सोय केली जात आहे. यावर्षी गर्दी टाळण्याच्या उद्देशाने लोकप्रतिनिधीच्या पुढाकाराने प्राची सोसायटी समोरील छोट्या मैदानातसुद्धा कृत्रिम तलावाची सोय केली गेल्यामुळे हेडगेवारला येणारी गर्दी विभागली गेली. हेडगेवारला दरवर्षी अंदाजे ३००० च्या वर गणेश मूर्तीचे विसर्जन होते. यावर्षी ते प्रमाण अर्ध्यावर आले. याचे अजून एक कारण म्हणजे बीएमसीमार्फत मोठ्या आकाराच्या डम्पर गाड्यांमध्ये फिरत्या तलावांद्वारे विसर्जनाची सोय केली होती. काही ठिकाणी गणेश मूर्ती नोंदणीसह जमा करून जुहू चौपाटीवर त्यांचे सामायिक विसर्जन केले गेले.

बीएमसी, पोलीस यंत्रणा, लोकप्रतिनिधी, स्वयंसेवी संस्था आणि अर्थातच पार्लेकर नागरिक ह्या सर्वांनी सामाजिक भान राखून एकमेकांच्या सहकार्याने उत्सवाचा नवा आदर्श निर्माण केला, यासाठी सर्वांचे अभिनंदन!



साठे यांचे

॥ श्री व्याडेश्वर प्रसन्न ॥

विजय स्टोअर्स

सहजीवन, ४ श्रद्धानंद रोड, विलेपार्ले (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५७. फोन : २६९४६६४९, २६९८८५२९

नमस्कार

सर्व प्रथम सगळ्यांना हिंदू नववर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा...

सध्या कोरोना व्हायरसने जगभरात धुमाकूळ घातला आहे. आपल्या मुंबईतही काही रुग्ण सापडले आहेत.

सुरवातीचा काही काळ हा सर्वांसाठी संभ्रमाचा होता तो तसा आमच्यासाठीही होता.

म्हणून त्या काळात सर्वांच्या काळजी पोटी आम्ही विजय स्टोअर बंद ठेवलं होतं. पण आता....

मा. पंतप्रधान व मा. मुख्यमंत्र्यांनी या प्रसंगी ह्या काळात कोणत्या जीवनावश्यक गोष्टी चालू रहातील ह्याची स्वच्छता दिली आहे...

म्हणून आम्ही विजय स्टोअर दिनांक २६/०३/२०२० पासून रोज सकाळी ९ ते ११ चालू करत आहोत.

मा. पंतप्रधान व मा. मुख्यमंत्र्यांनी आपल्याला या कठीण प्रसंगी सोशल डिस्टन्सिंग द्वारे कशी काळजी घ्यावी हे सांगितले आहे..... ती सर्व काळजी आम्ही आपल्या काळजीपोटी घेणार आहोत..... याला आपण सहकार्य कराल याची खात्री आहे.

१) गर्दी करू नका

२) सामानाची यादी तयार करूनच घेऊन या.... म्हणजे वेळ जाणार नाही

३) कृपया सुट्टे पैसे घेऊन या

४) नियमांचे काटेकोर पालन करा सोशल डिस्टन्सिंग ठेवा

स्वतः ची काळजी घ्या आणि इतरांनाही सहकार्य करा.

आमची शाखा कुठेही नाही

लहान मुले/मुली आणि बाळांसाठी : बारसे, उष्टावण, जावळ, वाढदिवस, मुंज

वास्तु विशेष



वास्तुशांती

नविन घर किंवा Office घेतल्यावर केला जाणारा प्रथम व अतिशय शुभ विधी म्हणजे वास्तुशांती! घरात किंवा Office मध्ये काही मोठा रचनाबदल केल्यानंतरही वास्तुशांती केली जाते. तसेच दर १२ वर्षांनी वास्तुशांती पुन्हा करता येते. वास्तुशांतीमुळे वास्तुशुद्धी होऊन घर अतिशय सुखी व समाधानी होते असे तज्ञांचे मत आहे.

गृहप्रवेश

काही अपरिहार्य कारणामुळे जर वास्तुशांती विधी करून घेणे शक्य नसल्यास गृहप्रवेश विधी केला जातो. गृहप्रवेश विधी करून नंतर नविन घरात रहायला सुरुवात केली जाते आणि नंतर योग्य मुहूर्तावर वास्तुशांती केली जाते.



उदकशांती

वास्तुशुद्धीसाठी अतिशय महत्त्वाचा मानला गेलेला विधी म्हणजेच उदकशांती. उदकशांती ही ब्रह्मदेवाची उपासना आहे. घरातील कुटुंबाचे आरोग्य, शिक्षण तसेच व्यवसायात उत्तम यश प्राप्त करून घेण्यासाठी घरात व व्यवसायातील उत्तम प्रगतीसाठी Offices मध्ये उदकशांती करून घ्यावी असे तज्ञांचे मत आहे. तसेच घरातील प्रिय व्यक्तीच्या दुःखद निधनानंतर आणि नारायणबली/नागबली, त्रिपींडी श्राद्ध असे विधी केल्यानंतरही उदकशांती केली जाते.



OPANDIT
SHUBHAM BHAVATU



+91-9167968204
mrudula.barve@oPandit.com
www.oPandit.com

Think of a
Dharmic Vidhi,
Think of oPandit!
संपूर्ण सामग्रीसहित

श्राद्ध विधी : हिरण्य श्राद्ध, सर्पिंडक श्राद्ध, अंत्येष्टि विधी

वधू आणि वर यांसाठी : लग्न, साखरपुडा ज्येष्ठ नागरिकांसाठी : साठीशांत, पंच्याहती, ऐशी वर्षाची शांत

विलेपार्ले गणेश दर्शन

१९८३ साली लोकमान्य टिळकांनी सुरु केलेल्या सार्वजनिक गणेशोत्सवाने अनेक स्थित्यंतरे पहिली. या प्रभावी माध्यमातून लोकजागृतीचे विविध विषय या हाताळले गेले. परंतु अलीकडच्या दिवसातली काही स्थित्यंतरे तितकीशी चांगली नव्हती. अर्थात त्यावर वेळोवेळी आवाज उठवून उपाययोजना ही केली गेली. 'आम्ही पालेकर' साठी गेली चार-पाच वर्षे गणपतीचे छायाचित्रण करताना मला यातील अनेक अनुभव घ्यायला मिळाले. या वर्षी तर कोव्हिड-१९ महामारीच्या पार्श्वभूमीवर साजऱ्या होत असलेल्या या उत्सवात अनेक बदल झालेले आढळले. सर्वात प्रथम जाणीव करून देणारी गोष्ट म्हणजे शांतता. बहुतांश सार्वजनिक मंडळांनी या वर्षी ध्वनिवर्धकाना सोडचिठ्ठी दिली. मंडपात बसून गप्पा मारणारे पदाधिकारी यावेळी फारसे दिसले नाहीत. पहिल्या चारपाच दिवसात मंडपासमोरील दिसणाऱ्या मारुतीच्या शेटासारख्या लांबच लांब रांगा कुठेही नव्हत्या. घरोघरी फिरून वर्गणी घेणाऱ्या सार्वजनिक मंडळांनी या वर्षी तसे न करत ऐच्छिक वर्गणी स्वीकारण्याचा अतिशय चांगला निर्णय घेतला. तीर्थ, प्रसाद या गोष्टीही अभावानेच आढळल्या. प्रशासनाने जाहीर केलेल्या आचारसंहिता लागू असल्याने गणेशमूर्तीच्या उंचीवर बंधने आली. भव्य मूर्तीची जागा मग लहानश्या मूर्तींनी घेतली. चालते देखावे तर नव्हतेच. या सर्वांचा परिणाम म्हणून मंडपही छोटेखानी होते. तंबूबाहेरील जाहिराती जवळ जवळ नव्हत्याच. हे सर्व असलं तरी, उत्साह आणि बाप्पाविषयी असलेला प्रेमभाव यात कुठेच कमतरता जाणवत नव्हती. पुढील वर्षी ही महामारी नसताना यातील चांगले बदल कायम स्वरूपी स्वीकारून या उत्सवाचे स्वरूप आणि त्यामागच्या भावनेचे उदात्तीकरण आपल्याला नक्कीच करता येईल. कोव्हिड महामारीपासून सर्वांचे रक्षण कर हीच विघ्नहर्त्याकडे प्रार्थना!

- छायाचित्रण व संकलन : संजय देवस्थळी



सुभाष रोड सार्वजनिक श्री गणेशोत्सव मंडळ, सुभाष रोड नाका



विलेपार्ले लोकसेवा मंडळ, पितळेवाडी, हनुमान रोड



मारुती मंदिरातील सार्वजनिक गणपती, कंकूवाडी



शिवसेना सार्वजनिक उत्सव मंडळ, पारसीवाडा



विलेपार्ल्याचा पेशवा, बाळ गोपाळ मित्र मंडळ, श्रध्दानंद रोड



विश्वाचा राजा, श्रध्दानंद रोड

विलेपार्ले गणेश दर्शन



मोघीबाई मार्केटमधील गणेशमूर्ती, महात्मा गांधी रोड



विलेपार्ले सम्राट, शिवाजीनगर, शहाजीराजे मार्ग



विलेपार्लेचा राजा, पिंपळेश्वर मंदिर, शहाजीराजे मार्ग



विलेपार्लेचा विघ्नहर्ता, भुता हायस्कूलजवळ, शहाजीराजे मार्ग



विलेपार्ल्याचा चिंतामणी, ओम साई गणेश सार्वजनिक मंडळ, दयाळदास रोड



नवयुग क्रिडा मंडळ बामणवाड्याचा राजा

संपादकीय

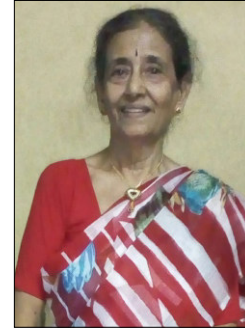
'कोरोनाशी लढू, त्याला हरवू' असे म्हणता म्हणता 'कोरोनाशी मैत्री करून जगू' असे म्हणायची पाळी आपल्यावर आली आहे. 'काही दिवसातच ह्या महामारीचा शेवट होईल' अशी सुरवातीला वाटणारी आशा आता जवळ जवळ मावळली आहे. कोरोनावरील लसीचे संशोधन सुरु असले तरी ती केव्हा उपलब्ध होईल ह्याची शाश्वती नाही. रशियाने जरी लस सापडल्याचा दावा केला असला व अमेरिकेचे अध्यक्ष श्रीयुत ट्रम्प ह्यांनी जरी 'एक नोव्हेंबरला लस येणारच' असे जाहीर करून टाकले असले तरी ह्या दोन्ही गोष्टीत किती तथ्य असू शकते हे आपल्याला चांगलेच माहित आहे.

रोजच्यारोज वाढणाऱ्या केसेस, आपल्या आभेष्टांपैकी किंवा मित्रपरिवारातील कोणालातरी कोरोनाची लागण झाल्याची बातमी, क्वचित कोणाच्या निधनाचे वृत्त, अशा कठीण परिस्थितीत आपल्या हातात काय राहते ? सोशल डिस्टेंसिंगचे नियम पाळणे, मास्क व सॅनिटायझरचा जास्तीत जास्त वापर करणे व आपले आयुष्य जमेल तेवढ्या सामान्यपणे जगणे, हेच सध्यातरी आपल्या हातात आहे !

मित्रांनो, मानवी मन हे एक अजब रसायन आहे. आजूबाजूला एवढ्या निराशाजनक, मन विषण्ण करणाऱ्या गोष्टी घडत असताना, एवढ्या वाईट बातम्या सतत कानावर पडत असतानासुद्धा त्यात आशेचे व सृजनशीलतेचे अंकुर फुटत असतात. ह्या महामारीला कसे तोंड द्यायचे ? ह्या कठीण परिस्थितीत आपण काय करू शकतो ? ह्याच्या नवनवीन कल्पना, योजना ह्याच मनात आकार घेतात व प्रयत्नांच्या माध्यमातून मूर्त स्वरूपात येतात. श्वासात श्वास असेपर्यंत माणूस प्रयत्न करणे, खटपट करणे सोडत नाही. एक ना एक दिवस हे संकट टळेल व आपले सर्वांचे जीवन पुन्हा एकदा सुरळीत सुरु होईल ह्या दुर्दम्य आशावादाला काय म्हणावे ? कदाचित ह्या आशावादातच मानवी संस्कृतीच्या युगायुगांच्या अस्तित्वाचे व उत्क्रांतीचे मर्म दडलेले असेल, होय ना !

स्वतःला शोधताना

- सुजाता जोग



विलेपार्ले येथील लेखिका, ज्येष्ठ पत्रकार, निवृत्तीपश्चात जाहिराती आणि वेबसिरिजमध्ये काम करणाऱ्या सुजाता जोग यांची मुलाखत साहित्य कट्टा या सदरासाठी घ्यायचं ठरवलं आणि त्यांना फोन केला. सत्तरी गाठलेली असली तरी फोनवरचा त्यांचा आवाज खूपच तरुण वाटतो. बोलण्यातून त्यांचा जीवोत्साह चांगलाच जाणवत होता. त्यांचा जीवनप्रवास ऐकताना तर त्या उत्साहाचं रहस्यच मला कळल्यासारखं वाटलं.

विरारमधील आगाशीसारख्या निसर्गरम्य ठिकाणी सुजाता जोग यांचा जन्म झाला. त्या पाच भावंडांतली सर्वांत मोठी बहीण होत्या. वडील बदली निमित्त अंबरनाथला राहायचे, फारच क्वचित घरी यायचे, तेव्हा आईने पाच मुलांना आणि मुलांच्या आजीला कसं सांभाळलं हे त्या लहानपणापासूनच पाहात होत्या. आजी आणि आई एकमेकींना सांभाळून घ्यायच्या तर कधी त्यांच्यात वादही व्हायचे. या सर्व एकत्र कुटुंबातील गोष्टी आणि आगाशीचा निसर्ग यांच्यामुळे लेखनाची बीजे सुजाताताईंच्या मनात पेरली गेली असावीत.

शाळेतले निबंध वगैरे उत्तम लिहायच्या परंतु अभ्यास करण्याचा प्रचंड कंटाळा त्यामुळे अकरावी उत्तीर्ण झाल्यावर निमसरकारी महामंडळात टेलिफोन ऑपरेटरची नोकरी लागली. ती त्यांनी पंधरा वर्षे इमाने इतबारे केलीसुद्धा.

मधल्या काळात लग्न झालं, मुलगा झाला, तो तिसरीत गेल्यावर त्याच्याकडे लक्ष देण्यासाठी नोकरी सोडावी असं त्यांनी पतीच्या संमतीने ठरवलं. तोच सुजाताताईंच्या जीवनातला टर्निंगपॉइंट ठरला. नोकरी

सोडल्यावर घरीच बसून राहाणं शक्य नव्हतं. मग सुरुवातीला केक बनवून वेगवेगळ्या कॅटीनना पुरवण्याचं कामही केलं, परंतु आपल्याला जे हवंय ते हे नाही हे त्यांना जाणवत होतं. त्यातूनच आपण बीए करावं असं सुजाताताईंच्या मनाने घेतलं, त्यानुसार त्यांनी एसएनडीटी विद्यापीठात बाह्य स्तरावरून बीएचा अभ्यास पूर्ण केला. पुढे मुंबई विद्यापीठातून एम ए केलं. हे सगळं मुलगा सत्यजित याच्या शाळेच्या, अभ्यासाच्या वेळा सांभाळून केलं. पत्रकारिता पदविकाही घेतली.

पत्रकारितेची पदवी घेतल्यावर त्यांच्यासमोर ते क्षेत्रच खुलं झालं. मुळात बातमी विभागात नोकरी लागलेल्या सुजाताताईंना लेखनाची चांगलीच कला अवगत आहे हे कळल्यामुळे दैनिकांच्या पुरवण्याचं काम त्यांना मिळालं. दैनिक सकाळमध्ये तेव्हा ज्येष्ठ, अनुभवी पत्रकार मिलिंद गाडगीळ (गंगाधर गाडगीळांचे बंधू) होते, त्यांनी सुजाताताईंना खूप प्रोत्साहन दिलं. नंतर सुजाताताईंना दैनिक सामनात उपसंपादकाची नोकरी मिळाली.

नोकरीत असताना त्यांना अनेक कथाबीजं सुचत होती, त्यामुळे त्या कथाही लिहू लागल्या वेळात वेळ काढून त्यांनी तीन कादंबऱ्या ही लिहिल्या. त्यांच्या नानाविध लेखांना आणि कथांना महाराष्ट्र टाईम्स, लोकसत्ता, तरुण भारत, चारचौघी, श्री तशी सौ, मेनका इत्यादी अनेक प्रथितयश मासिकांत प्रसिद्धीही मिळाली. लेखनकारकीर्दीच्या सुरुवातीला त्यांची मौजेचे

साहित्य कट्टा



अतिरेक नको पण काळजी घ्या

सध्या चर्चेत असलेला आजार म्हणजे, अर्थातच कोरोना! या बाबत आढळणारे विविध दृष्टीकोन!

पहिला, धडधडीत नकार. चार, पाच दिवसाच्या तापानंतर डॉक्टरांचा फोनवर सल्ला घेतांना डॉक्टरांनी तपसण्या सांगितल्यावर, 'काय डॉक्टर मला कशाला होईल कोरोना?' असा प्रतिप्रश्न. नीट समजावून सांगून तपासणीत कोरोना निदान झाल्यावरदेखील नियमाप्रमाणे महानगरपालिकेचा सल्ला स्वीकारण्यास नकार, हे अनेकदा अनुभवायला मिळते! हीच मंडळी मुखपट्टी (मास्क)चा वापर व इतर सूचनांचे पालन करत नाहीत

असे दिसते.

दुसरा पंथ शंकासुरांचा. या मंडळींना 'कोरोना फोबिया' मुळे आपल्याला 'कोरोना' झाला असल्याची खात्री असते व ही मंडळी सतत डॉक्टरांचा सल्ला घेऊन तपासण्यांचा आग्रह धरतात. घराबाहेर पडणे टाळतात. हात मोजे, मुखपट्टीवर 'शिल्ड' अशा आयुधांमुळे ओळखू येतात. हीच मंडळी 'गुगल' विद्यापीठाची विनम्र विद्यार्थी असतात.



आरोग्यमंत्र

या वरील दोनही चूकीच्या भूमिकांऐवजी 'कोरोना'कडे उमदेपणाने बघायला शिकूया. हा श्वसनमार्गावाटे पसरणारा विषाणूजन्य आजार आहे. प्रतिबंधात्मक उपायांनी (मुखपट्टी, गर्दी टाळणे, गरम पाण्याची वाफ, गुळण्या इ.) आपण याला मज्जाव करू शकतो. शिवाय निसर्गाने प्रत्येकाला बहाल केलेल्या प्रतिकारशक्तीमुळे आपण या आजाराचा मुकाबला करू शकतो. तरीही हा आजार झालाच तर योग्यवेळी वैद्यकीय सल्ला व उपचार घेऊन यावर मातही करू शकतो.

थोडक्यात काळजी घ्या पण वृथा काळजी करू नका व दुर्लक्षीही टाळा.

- डॉ. सुहास पिंगळे
९३२२२५०८३०



चटका लावून गेलेला अवलिया अभिजित पंत

२४ ऑगस्ट, खरंतर नेहमीप्रमाणेच दिवस उजाडला होता, पण तो केवळ काहीजणांसाठीच. अभिजित पंत नावाच्या एका 'अवलिया'च्या समस्त नातेवाईक, मित्रमंडळी यांच्यासाठीच एक अंधारा दिवस ठरला. M.A, MPhil, PhD केलेल्या या हॅम रेडीओ ऑपरेटर, साउंड रेकॉर्डिस्ट, व्हिडिओ एडीटर, उत्कृष्ट शिक्षक, उत्कृष्ट झेंबे वादक, पट्टीचा खवय्या, रेल्वे इंजिन व ट्रेन्सची विशेष आवड असणारा, भटकंती प्रिय असा हा 'जगनमित्र' अभिजित सगळ्यांना सोडून गेला.

दीड वर्ष ब्रेन ट्युमर नावाची 'कूर खिंड' अगदी एकटाच पण तरीही चक्रे हसतमुख चेहऱ्याने लढत राहिला. सरतेशेवटी अभिजितची ताकद संपली आणि वयाच्या ३६ व्या वर्षी त्याने अखेरचा श्वास घेतला. अभिजित म्हणजे अनेकांना जणू जीव की प्राण. त्यामुळे त्याच्या जाण्याचे चटके लागलेल्या काहींनी त्याच्यावर लिहायला सुरुवात केली. फेसबुक आणि व्हाट्सअॅपवर त्याच्या अकाली निधनाने प्रतिक्रियांचा ओघ सुरु झाला. कुणाला त्याच्याबरोबर पाहिलेल्या पहिल्या चित्रपटाची आठवण झाली, तर कुणाला ट्रीपला गेल्याची.

त्याच्या लाडक्या पणजी आजीसाठी त्यांनी अपार मेहनत घेऊन केलेली व्हिडिओ फिल्म कुणाला आठवली, तर कुणाला पाडगावकरांच्या कविता वाचण्याच्या कार्यक्रमाला त्याने केलेल्या मदतीची. कुणाला उस्ताद झाकीर हुसेन आणि तौफिक कुरेशी या दिग्गज कलाकारांबरोबरची त्याची घनिष्ठ मैत्री आठवली, तर कुणाला असं वाटून गेलं की पंडीत जसराजांनी त्याला बरोबर घेतलं स्वर्गात समस्त देवतांपूढे मैफील करायला! कुणाला तो करू शकत असलेल्या चविष्ट कांदेपोह्यांची आठवण झाली. कुणी त्याच्या दानशूर वृत्तीचा संदर्भ दिला तर कुणी त्याच्या प्रोत्साहनामुळे मिळालेल्या कलाटणीचा. २००५ च्या मुंबईमध्ये आलेल्या पुरामध्ये आणि २००७ च्या बॉम्बस्फोटाच्या वेळेस अभिजितने मदतकार्यात सहभाग घेतला होता. पडद्याआड असलेल्या गुणी कलाकारांवर माहितीपट बनवून त्यांचे काम जगासमोर आणण्याचे महत्वाचे काम तो करत होता. असा हा 'जगन्मित्र' अभिजित केवळ पार्लेकरांनाच नाही तर त्याच्या संपर्कात आलेल्या अनेकांना कायमच स्मरणात राहिल. समस्त पार्लेकरांतर्फे अभिजित पंत ह्याला मनःपूर्वक श्रद्धांजली.

- सुनिल खाजगीवाल

आम्ही
पार्लेकर

संपादक
ज्ञानेश चांदेकर

निर्मिती प्रमुख
अनिता चांदेकर

सहाय्यक संपादिका
भाग्यश्री महाजन
editorial@parlekar.com

रेखातने
अथर्व वणकुद्रे

व्यंगचित्रे
श्रीनिवास प्रभुदेसाई

सजावट व मांडणी
शशांक शिवगण

वितरण
जस्वीन पांजरी, प्रथमेश गुरव

www.facebook.com/AamhiParlekar http://aamhiparlekarblog.wordpress.com

कार्यालय : १, अल्फा, महात्मा गांधी रोड, विलेपार्ले (पूर्व), मुंबई ४०००५७
फोन : २६२२२७५ / २६२२२७६ / ई - मेल : info@parlekar.com वेबसाईट : www.parlekar.com

डेड एन्ड रहस्य गूढकथा

कोव्हिडच्या या काळात आपण अनेक नामवंत व्यक्ती गमावल्या आहेत. त्यातील एक व्यक्ती म्हणजे प्रथितयश साहित्यिक रत्नाकर मतकरी. बालसाहित्य ते नाटक या सर्व साहित्य प्रकारात मतकरींनी यशस्वी भरारी घेतली असली तरी त्यांनी कथा लेखनातील 'गूढकथा' या प्रकाराच्या कथेला लोकप्रिय तर केलेच पण तिला एका वेगळ्या उंचीवर नेऊन ठेवले.

'गूढकथा' म्हणजे काय? तर आयुष्याच्या एखाद्या मुलखावेगळ्या गूढ पैलूविषयी लिहिलेली कथा. हा मुलखावेगळेपणा, वातावरणात किंवा घटनांमध्ये आढळतो. उदा. एखाद्याला वाटणारी एका विशिष्ट वस्तूची, व्यक्तीची प्रमाणाबाहेर ओढ.

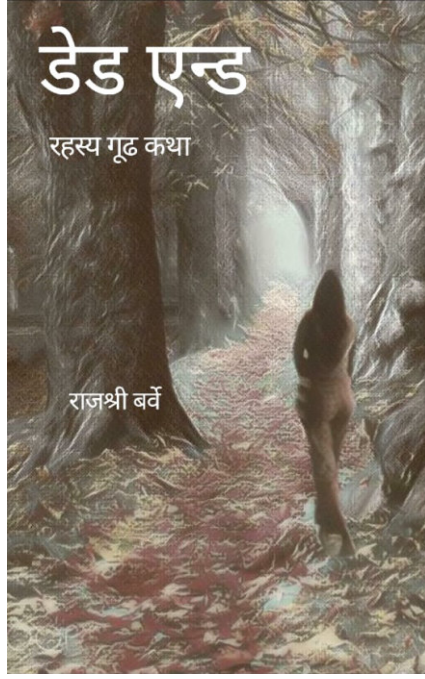
मृत्यूनंतर शरीर नष्ट झाले तरी मानवी मन, भावना, वासना या जिवंत राहतात का? त्यामुळे त्या त्या व्यक्तीचे आभासी दृश्यरूप इतरांना दिसते, जाणवते का? या प्रकारच्या गूढतेचे गारुड आपल्यावर नेहमीच असते.

मतकरींच्या उत्तम 'गूढ कथेची' ही परंपरा आज नवीन लेखक-लेखिका पुढे नेताना दिसत आहेत. त्यातील एक नाव राजश्री बर्वे. आज त्यांच्याच, किंडलवर प्रकाशित झालेल्या 'डेड एन्ड' या रहस्य गूढ कथा संग्रहाचा आपण विचार करणार आहोत. लोकप्रिय मासिकात प्रसिद्ध झालेल्या दहा कथांचा हा संग्रह.

यातील 'आर पार', 'प्रश्न होताच तितका गहन...' आणि 'रात्रीस खेळ चाले' या कथांत अमानवी, इच्छा शरीर धारण करणाऱ्या व्यक्तींच्या अस्तित्वाचा आभास निर्माण करीत, प्रत्येक कथेत एक दमदार वळण घेत मानवी विचारांची उत्तम अभिव्यक्ती साकारली आहे.

'बारा वाजायला एक मिनिट' ही कथा अनेक धक्के, चकवे देत, 'होणारी गोष्ट होतेच..... मग तो मृत्यू का असेना' हे मांडणारी कथा तर 'मानसीचा चित्रकार तो', 'चेहरा', 'पावल', 'नीलमोहर' आणि 'तुझ्याविना' या सगळ्या कथांत माणसाच्या मनाच्या कळणाऱ्या, न कळणाऱ्या, उत्कट इच्छांचा, लोभाचा, त्याच्या जमिनीच्या, संपत्तीच्या, कलाक्षेत्रातील उत्तमतेच्या ध्यासाचा, नातेसंबंधातील व्यक्तींना बांधून ठेवण्याचा, न्याय-अन्याय, या सर्व गोष्टींचा उत्तम आविष्कार दाखवणाऱ्या आहेत.

'गूढ रहस्य' कथांच्या कथानकांचा सविस्तर विचार करणे योग्य नाही पण इतरांच्या जमिनी बळकावण्याचा स्वतःचा अतोनात हट्ट पुरा करताना एका भाबड्या जिवाला फसवणं हे कुठे तरी मनात अपराधीपणाची जाणीव निर्माण करीत असते आणि मग त्या पीडित व्यक्तीचा चेहरा दिसण्याची जाणीव हा 'चेहरा' गोष्टीचा गाभा आहे तर 'तुझ्याविना'



बुक
मार्क

मध्ये दोन कुटुंबे दोन पिढ्या यांच्यातील न्याय अन्यायाच्या भावना, अन्यायाला सहन करण्याची किंवा प्रतिकार करण्याची वेगवेगळी पद्धत या गोष्टी महत्त्वाच्या ठरतात.

'पावल' ही भाऊ-बहीण, नणंद-भावजय, सासरे-सून यांच्या नातेसंबंधावर प्रकाश टाकीत न्याय-अन्यायाचा विचार दर्शवणारी, अतार्किक वाटणारी पण वाचकांच्या तर्काला वाव देणारी सर्वसामान्यांच्या आयुष्यातील कथा.

'प्रश्न होताच तितका गहन...' आणि 'नीलमोहर' या कथांचे वैशिष्ट्य असे की स्पर्धेसाठी सुचवलेला प्रारंभ जरी एकच असला तरी कथा मात्र सर्वस्वी भिन्न मार्गावरून चालणाऱ्या. एकीत अमानवी पण मानवी व्यक्तींचा आभास समोर येतो तर दुसरीत पूर्णपणे विचारांती निर्णय घेणाऱ्या आणि घेताना त्यात वेगवेगळी वळण-वाकण घेणाऱ्या मनाचे अविष्कार दिसतात. दोन्ही कथा एकाच बीजापोटी कलात्मक अविष्कार कशी वेगवेगळी रूप धारण करतात ते उत्तम रीतीने दाखवितात.

'रात्रीस खेळ चाले' ही एका मदतनीस-कल्याणकारी भुताचा अनुभव देणारी कथा.

या सर्वच कथांमध्ये उत्तम वातावरण निर्मितीची साथ असल्याने विशेषतः 'आरपार' 'चेहरा' या कथा उत्सुकता टिकवून ठेवण्यात, योग्य परिणाम करण्यात यशस्वी झाल्या आहेत.

सर्वच कथांतील व्यक्तिरेखा अगदी जिवंत झाल्या आहेत. मग ती 'तुझ्याविना', 'नीलमोहर' ची नायिका असो किंवा 'पावल' मधल्या कुटुंबातील विविध व्यक्ती. या कथांची निवेदन शैलीही वेगवेगळ्या रूपांची म्हणजे कधी निवेदकाचे त्रयस्थ निवेदन आहे, कधी आत्मकथन तर कधी पत्ररूप संवाद.

'डेड एन्ड' या कथेत तर समोरासमोर विरोधी भूमिका असलेल्या व्यक्तींचे निवेदन आहे. ही कथा तर इतर कथांपेक्षा खूप वेगळी आहे. हिचे कथाबीज पूर्णपणे मानवी लोभाच्या, मोहाच्या विचारांना बळी पडून विचारपूर्वक, थंडपणे केलेला गुन्हा, तो लपवण्यासाठी योजलेल्या युक्त्या-प्रयुक्त्या आणि मग त्या गुन्ह्याचा केलेला उलगडा अशा रहस्य पातळीवरची आहे. रूढ अर्थाने 'गूढ' म्हणावे असा स्पर्श या कथेला नाही. हा संपूर्णपणे रोजच्या आयुष्यात अनुभवाला येणारा, कुटील डाव फसल्यामुळे किंवा दुसऱ्या 'सव्वाशेर' व्यक्तीने तो शोधून काढल्यामुळे आलेला 'डेड एन्ड' आहे.

अत्यंत वाचनीय असा हा कथासंग्रह त्यांच्याच 'मोठी तिची सावली' या दुसऱ्या संग्रहातील कथांची आठवण करून देत लेखिकेकडून या कथा प्रकारात आणखी उत्तमोत्तम कथांची भर पडेल अशी अपेक्षा निर्माण करतो.

- अलका गोडबोले
९९६७६६६७०

मोहन बढे यांचे दुःस्वद निधन



विलेपार्ले येथील सर्वात जुन्या आणि नावाजलेल्या जी. के. स्पोर्ट्स शॉपचे मालक मोहन बढे यांचे १ सप्टेंबर २०२० रोजी अल्पशा आजाराने निधन झाले. मृत्युसमयी ते ७० वर्षाचे होते. मोहन बढे स्वतः एक निपुण क्रीडापटू तसेच त्या क्षेत्रातील जाणकार होते. अनेक सामाजिक संस्थांशी त्यांचा निकटचा संबंध होता. वात्सल्य ट्रस्ट या निराधार मुलांसाठी चालविल्या जाणाऱ्या संस्थेचे ते सक्रिय कार्यकर्ते होते. त्यांच्यामार्गे त्यांची पत्नी रंजना तसेच अक्षय आणि डॉ. चैतन्य हे दोन मुलगे तसेच दोन सुना आणि नातवंडे असा परिवार आहे. 'आम्ही पार्लेकर' परिवारातर्फे त्यांना विनम्र आदरांजली.

ई पॉलीक्लिनिक

काही काही संस्था, आपल्या वैशिष्ट्यपूर्ण कार्यामुळे, वेगळ्या ठरतात. अश्या संस्थांपैकीच एक म्हणजे आपल्या पार्ल्यातील, प्रबोधनकार ठाकरे क्रीडा संकुल होय. गेल्या जवळजवळ तीन दशकांपासून कार्यरत असलेल्या आणि क्रीडाक्षेत्राला पूर्णपणे वाहून घेतलेल्या ह्या संस्थेने आपला एक वेगळा ठसा ह्या क्षेत्रावर उमटवलेला आहे, ह्यांत काही शंकाच नाही. पार्ल्यातील एक लोकप्रिय आणि कर्तबगार व्यक्तिमत्व, डॉ. रमेश प्रभू, ह्यांच्या प्रेरणेने आणि नंतरच्या अथक परिश्रमाचे दृश्य स्वरूप म्हणजे हे संकुल असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही. सौ. प्रभूंचाही ह्यात तितकाच सहभाग होता. त्यांच्या पश्चात आता ह्या संकुलाची जबाबदारी त्यांचे सुपुत्र अरविंद प्रभू हे अतिशय समर्थपणे पेलत आहेत इतकेच नव्हे तर त्यांत सातत्याने वेगवेगळ्या छोट्या-मोठ्या उपक्रमांची भर घालत आहेत. आता, ह्याच क्रीडा संकुलात हल्लीच सुरु झालेल्या, एका अतिशय समाजोपयोगी उपक्रमाची आपण ओळख करून घेऊया. ह्या अभिनव उपक्रमाचे नाव आहे, 'डॉ. प्रभूज पॉल ई क्लिनिक'. सध्याच्या दिवसात अगदी वैद्यकीय उपचारांसाठी सुद्धा बाहेर पडणे धोकादायक ठरू शकते आणि त्यामुळेच ह्या संकल्पनेचे अधिकच महत्व आहे.

अरविंद प्रभू ह्यांच्यासोबत ह्या नवीन उपक्रमाबरोबर जोडलेल्या प्रीतम केसकर ह्यांनी ह्या उपक्रमाच्या संकल्पनेमागची प्रेरणा आणि त्याचबरोबर ह्या उपक्रमांतर्गत समाविष्ट असणाऱ्या गोष्टींची अतिशय तपशीलवार माहिती दिली. ह्या उपक्रमामागच्या प्रेरणेसंदर्भात अरविंद प्रभूंचे विचार

शब्दांकित करताना ते म्हणाले, 'माझ्या वडिलांच्या, म्हणजे डॉ. रमेश प्रभूंच्या, सामाजिक जीवनाचे, प्रामुख्याने तीन भाग आहेत. पहिली जवळपास तीन दशके वैद्यकीय व्यवसाय. त्यानंतर प्रथम राजकारण आणि त्यानंतर समाजकारण. त्यातील समाजकारणाचा वारसा मी माझ्या कुवतीनुसार क्रीडा संकुलाच्या संवर्धनाने पुढे नेत आहे. राजकारणात मला पहिल्यापासूनच फारसा रस नव्हता. पण, माझ्या आई-वडिलांच्या वैद्यकीय कार्याचा वारसादेखील पुढे नेता यावा अशी माझी इच्छा होती आणि हीच ह्या उपक्रमामागची प्रेरणा ठरली.'



वर म्हटल्याप्रमाणे बऱ्याच वेळा घराबाहेर पडून दवाखान्यात जाऊन स्वतःची तब्येत दाखवणे हे धोकादायक वाटते, अशा वेळेस जर आपणास तज्ञ वैद्यकीय सल्ला घरबसल्या आपल्या मोबाईलवरूनच मिळाला तर तो जास्त सोयीस्कर होऊ शकतो. म्हणूनच, तंत्रज्ञानाच्या मदतीने एक अतिशय उपयोगी असे अॅप विकसित करण्यात आले आहे

आणि ह्या अॅप बेस्ड क्लिनिकद्वारे आपण पॅनलवरील विविध तज्ञ डॉक्टरांचा सल्ला घरी बसून घेऊ शकता. अचूक निदान व योग्य वैद्यकीय सल्ला तसेच ऑनलाईन प्रिस्क्रिप्शन अशा सोयी ह्या मोबाईल ऑप्लिकेशनमध्ये समाविष्ट केल्या आहेत. तसेच आपण आपल्या तज्ञ डॉक्टरसोबत फोनवर व्हिडिओद्वारे किंवा साधे ही संभाषण करू शकता. आपण आपले लॅब रिपोर्ट्स तसेच इतर रिपोर्ट तज्ज्ञांच्या अभ्यासासाठी ह्यावर लोड करू शकता.

आपली वैद्यकीय माहिती ही अतिशय गुप्त राखली जाते व त्याची जपणूकही केली जाते जेणेकरून पुन्हा जेव्हा सल्लाची गरज भासेल तेव्हा वैद्यकीय तज्ञ त्याचा अभ्यास करू शकतात. ह्या व्यतिरिक्त दूरध्वनीवरून वैद्यकीय समुपदेशनासाठी व मदतीसाठी एका तज्ञ व्यक्तीचीही नेमणूक केली जाणार आहे, अशी व्यक्ती जी आपणास आमच्या वैद्यकीय तज्ञसोबतच्या ऑनलाईन भेटीपूर्वी व नंतर समुपदेशन करू शकेल.

आपल्या ह्या इ क्लिनिकच्या वैद्यकीय तज्ज्ञांच्या पॅनलवर खालील प्रमाणे तज्ज्ञांना समाविष्ट केले आहे.

१. फिजिशियन व मधुमेह तज्ञ, २. स्त्री-रोग तज्ञ, ३. नाक कान घसा तज्ञ ४. नेत्र विकार तज्ञ ५. लैंगिक समस्या तज्ञ ६. बाल रोग तज्ञ ७. त्वचा विकार तज्ञ ८. अस्थिरोग तज्ञ ९. मणक्याचे विकारांचे तज्ञ १०. मनोविकार तज्ञ ११. पोटाच्या विकारांचे तज्ञ १२. आयुर्वेद तज्ञ व योगाभ्यास तज्ञ १३. होमिओपॅथिक तज्ञ १४. फिसीओथेरपिस्ट १५. आहार तज्ञ १६. स्पोर्ट्स मेडिसिन तज्ञ १७. शल्य चिकीत्सा (सर्जन) व चाईल्ड सर्जरी तज्ञ. इत्यादी... आणि ही यादी इथेच न थांबता, वेळोवेळी भविष्यात अन्य रोगांच्या तज्ञांचाही समावेश करण्यात येणार आहे. त्याचप्रमाणे ह्यामध्ये जरूर पडल्यास काही वैद्यकीय चांचण्याही

घरच्या घरी होण्याची सोय करण्यात येणार आहे. त्याकरता आपल्या विभागातल्या लॅब्सना ह्या प्रकल्पाशी जोडण्यात येईल. त्याचप्रमाणे, विभागातल्या काही मोठ्या केमिस्टनासुद्धा ह्या उपक्रमाशी जोडण्याचे प्रयत्न चालू आहेत ज्यायोगे प्रिस्क्रिप्शनची एक कॉपी त्यांनाही मिळेल आणि अत्यंत वाजवी दरात ही औषधे रुग्णाला घरपोच मिळण्याची सोय केली जाईल. म्हणजे डॉक्टरांना दाखवण्यापासून ते औषधे घरात मिळण्यापर्यंतची सर्व सोय ह्यात असेल.

गेल्या १६ ऑगस्टला तज्ज्ञ वैद्यकीय व्यावसायिक आणि अरविंद प्रभूंच्या उपस्थितीत ह्या इ क्लिनिकचे उदघाटन झाले. पी.टी.के.एस. कनेक्टच्या फेसबुक पेजवर ह्याचे लाईव्ह प्रक्षेपणदेखील झाले. डॉ. प्रभूज पॉल ई क्लिनिकच्या मोबाईल अॅपची लिंक मिळवण्यासाठी विविध पर्याय आहेत जसे की 'पीटीकेएस' कनेक्ट व डॉ. प्रभूज पॉल ई क्लिनिक चे फेसबुक अकाउंट तसेच इन्स्टाग्राम व ट्विटर अकाउंटवरून ही लिंक मिळेल किंवा आपण ८८३००६४३९६ ह्या व्हॉट्सएपच्या क्रमांकावर लिंक (link) असे टाईप करून संदेश पाठवल्यास आपणास त्वरित आपल्या व्हॉट्सएपवर ही लिंक मिळेल.

लोकांनी नोंदणी प्रक्रियेची सुरुवातदेखील केलेली आहे आणि समस्त पार्लेकर ह्या अभिनव उपक्रमाचा निश्चितच लाभ घेतील ह्यात मला तरी काही शंका वाटत नाही.

- दीपक आचार्य
९८३३०२५२२७

१९७५ च्या बॅचच्या स्मरणिकेचे ई प्रकाशन 'पाटिवि आठवण सरी'



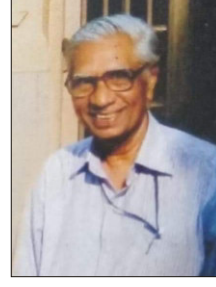
पार्ले टिळक विद्यालय या शाळेने यावर्षी शंभरीत पदार्पण केले. सर्व विद्यार्थ्यांच्या शालेय आठवणीं पुन्हा एकदा जागवल्या. मराठी माध्यमाच्या १९७५ साली उत्तीर्ण झालेल्या अकरावी एसएससी च्या विद्यार्थ्यांचा उत्साह अवर्णनीयच. सतत एकमेकांच्या संपर्कात असणाऱ्या या विद्यार्थ्यांनी शालेय आठवणींची एक स्मरणिका करायचे ठरवले. परंतु सद्य परिस्थिती लक्षात घेता या स्मरणिकेचे ई-बुक करण्याशिवाय पर्याय नव्हता. ई-बुकची कल्पना ही सर्व प्रथम डॉ. विकास गुप्ते याने मांडली, ज्याला इतरांनी भरघोस प्रतिसाद दिला. शुभदा वांगीकर, अमरेंद्र करंदीकर, रोहिणी वाडेकर (डॉ. अनुया पालकर) यांनी संपादक मंडळाची जबाबदारी सांभाळली तर शैलेश तेंडोलकरने ई-बुकची रचना, सजावट ही कामे सांभाळली. सर्व लेखांची वर्गवारी करून शाळेच्या दिनचर्येनुसार त्यांची मोठ्या कल्पकतेने मांडणी केली. पूर्ण लेखांसाठी शाळेचा एकेक तास राखून ठेवला तर छोट्या मोठ्या आठवणी पाणी प्यायची सुट्टी, मधली डबा खायची सुट्टी, पुन्हा पाणी प्यायची सुट्टी अशा तीन भागात विभागल्या. शाळेच्या पेठे बाईनीसुद्धा आपल्या आठवणींचा एक लेख स्मरणिकेसाठी पाठविला. स्मरणिकेच्या यथोचित शीर्षकासाठी आमच्यापैकी अनेकांनी नावे सुचविली. पेठे बाईनीच मग त्यापैकी एका नावावर शिक्कामोर्तब केले. 'पाटिवि आठवण सरी'. मुखपृष्ठ नयनतारा कलमदाणी (नयना केरूर) ने तयार केले तर मलपृष्ठ प्रदीप कारेकरने.

विकास गुप्तेच्या संकल्पनेने मूर्त स्वरूप धारण केले. शिक्षक दिनाचे औचित्य साधून या ई-बुकचे प्रकाशन zoom meeting द्वारे, पेठे बाईच्या हस्ते करण्यात आले. सोहळा अतिशय दिमाखदार, आगळ्यावेगळ्यापध्दतीने संपन्न झाला. शाळेची घंटा, शनिवार सकाळची ध्वनिमुद्रिका झाल्यानंतर राजा जोशी (गणेश जोशी) यांनी पुलंच्या चालीतली प्रार्थना म्हणून सोहळ्याला सुरुवात झाली. सर्व सुकाणु समितीने आपले मनोगत व्यक्त केले. आशीर्वाद देण्यासाठी पेठे बाईची उपस्थिती खास आकर्षण ठरले. ४५ मिनिटे रंगलेल्या या कार्यक्रमानंतर सर्व उपस्थित मित्र मैत्रिणींनी आभासी भेटीचा आनंद उपभोगला. दोन महिने अव्याहत सुरु असलेल्या या आनंदयात्रेची यशस्वी सांगता झाल्याचा आनंद पण त्याचबरोबर एक चुटपुटही सर्वांनाच जाणवली. आता स्वस्थ बसतील ते पाटिविचे विद्यार्थी कसले. सर्वांच्या कलाकृतींचा समावेश असलेले दुसरे ई-बुक करण्यासाठी ही उत्साही बॅच पुन्हा एकदा कामाला लागली आहे.

एकंदरित पहाता, ह्या कार्यक्रमाचे वैशिष्ट्य म्हणजे, पी. टि. विद्यालय (१९७५ जुनी SSC बॅच) च्या अनेक देशीय व आंतरदेशीय विद्यार्थ्यांनी, एकाच वेळी, ह्या हृद्य सोहळ्याचा आस्वाद घेतला, ज्याचे श्रेय आजच्या 'प्रगत टेक्नॉलॉजी' ला तर जातच पण त्याचबरोबर बॅचच्या सर्व मित्र मैत्रिणींना एकमेकांबद्दल असलेल्या जिवाळ्याची ही किमया आहे, अशी मिळालेली सुखद प्रतिक्रिया, हीच ह्या आगळ्यावेगळ्या संकल्पनेच्या यशाची पोचपावती म्हणावी लागेल!

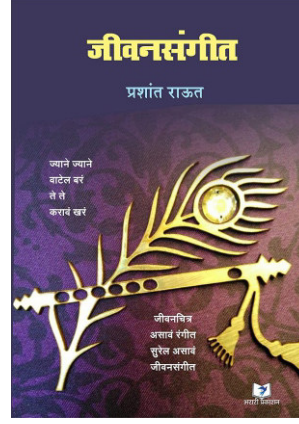
- डॉ. अनुया पालकर

श्री. लक्ष्मण देवरे यांचे दुःखःद निधन



पाल्यातील एक जेष्ठ व्यक्तिमत्व लक्ष्मण देवरे यांचे ४ सप्टेंबर रोजी त्यांच्या वयाच्या ८४व्या वर्षी प्रदीर्घ आजाराने निधन झाले. अत्यंत मितभाषी आणि अभ्यासू व्यक्तिमत्त्वाचे देवरे यांनी लोकमान्य सेवा संघ आणि देशस्थ ऋग्वेदी संघ या दोन सामाजिक संस्थांमध्ये एकाच वेळी कार्याध्यक्ष पदाचा कारभार काही काळ सांभाळला होता. 'इंडो जॅपनीज असोसिएशन'चे सेक्रेटरी पद त्यांनी भूषविले. टोकियोमधील बँक ऑफ इंडीयाचे प्रमुख म्हणून काही वर्षे ते कार्यरत होते. वेगवेगळ्या क्षेत्राचा अनुभव असणारे एक निष्ठावान कार्यकर्ते म्हणून श्री. लक्ष्मण देवरे हे पार्लेकरांच्या दीर्घकाळ स्मरणात राहतील.

'जीवनसंगीत' चारोळी संग्रहाचे ई प्रकाशन



पाल्यातील कवी प्रशांत राऊत यांनी लॉकडाऊनमध्ये मिळालेल्या संधीचं सोनं करत तीन बालकवीतासंग्रह, एक 'हायकू'संग्रह आणि दोन 'चारोळी'संग्रह पाल्यातीलच भरारी प्रकाशनातर्फे डिजिटल स्वरूपात 'किंडल'वर प्रकाशित करून वाचकांच्या भेटीला आणले आहेत. यापैकी जीवनसंगीत हा चारोळीसंग्रह ऑगस्ट महिन्यात प्रकाशित झाला.

या चारोळीसंग्रहात प्रशांत राऊत यांनी जीवनविषयक तत्वज्ञान साध्या व सोप्या भाषेत चारोळींच्या माध्यमातून अगदी मोजक्याच शब्दात मांडलं आहे. या संग्रहात जवळपास दिडशे चारोळ्या आहेत. कोरोनासारख्या महासंकटाशी सामना करताना घरात अडकून पडलेल्या अनेक लोकांच्या मानसिकतेचा विचार करत प्रशांत राऊत यांनी हा चारोळीसंग्रह योग्यवेळी वाचकांच्या भेटीला आणला आहे.

या चारोळीसंग्रहाचं प्रकाशन भरारी प्रकाशनातर्फे प्रसिध्द कवयित्री, लेखिका आणि संपादिका लता गुठे यांनी केलं. सुहास भागवत यांनी प्रशांत राऊत यांच्या संकल्पनेतून साजेसं आणि आकर्षक मुखपृष्ठ साकारलं. मुंबईतील सुप्रसिध्द कन्सल्टन्ट न्युरोसायकीयास्ट्रीस्ट डॉ. सचिन पाटकर यांनी या चारोळीसंग्रहाला प्रस्तावना लिहिली आहे.

Are you on our Social Media platforms?



Visit us : www.parlekar.com

मराठी मनोरंजन विश्व



स्वराज्यजननी जिजामाता

ऐतिहासिक मालिका पाहायला आपल्याला आवडतात. सोनी मराठी वाहिनीवर सोमवार ते शनिवार रोज रात्री साडे आठ वाजता प्रसारित होणारी 'स्वराज्यजननी जिजामाता' आता एक रंजक वळण

घेऊन आली आहे. वीर जिजामाता यांचे पुण्यातील आगमन म्हणजे स्वराज्य स्थापनेतील एक महत्वाचे पाऊल मानले जाते. शहाजी राजे यांनी पुण्याची जहागीर जिजाऊंकडे सुपूर्त केली. निजामशाही, आदिलशाही, मोगलांच्या स्वान्या यामुळे पुण्याची परिस्थिती बिकट होती. तेव्हा जिजामाता यांनी ही परिस्थिती कशी हाताळली, तसेच पुण्याचे ग्रामदैवत असलेल्या कसबा गणपतीची प्रतिष्ठापना, लालमहालाची बांधणी, पुण्याच्या वेशीवर पहार उघडणे, सोन्याच्या नांगराने नांगरलेली जमीन आदी घटना आता तुम्हाला या मालिकेत पाहता येतील. दादोजी कोंडदेव ही व्यक्तिरेखा सुद्धा कशी रंगवली जाईल? याची उत्सुकतासुद्धा आहेच. या मालिकेतून आपल्याला नक्कीच या प्रश्नांची उत्तरे मिळतील.

मुलगी झाली हो

सध्या स्टार प्रवाहवरील अनेक मालिका लोकप्रिय होत आहेत. सप्टेंबर महिन्यात एक वेगळा विषय घेऊन येणारी मालिका 'मुलगी झाली हो' आपल्याला पाहायला मिळत आहे. काळ कितीही पुढे गेला तरी अजूनही मुलगा हवा, वंशाचा दिवा हवा, असा आग्रह अनेक कुटुंबात पाहायला मिळतो. 'मुलगी झाली हो' या मालिकेत साजिरीची गोष्ट दाखवली जाणार आहे. आजही मुलगाच हवा या हट्टापायी स्त्री भ्रूण हत्या केली जाते, अशा घटना आपण वाचतो. या भावनिक विषयावर भाष्य करणारी ही मालिका आहे. जिचा जन्मच पित्याकडून नाकारला जातो आहे, अशा साजिरीची गोष्ट यात पाहायला मिळेल. या संदर्भात स्टार प्रवाहचे कार्यक्रम प्रमुख सतीश राजवाडे म्हणतात, 'मुलगी होण्याचा आणि असल्याचा अभिमान दर्शवणारी मालिका 'मुलगी झाली हो' तुम्हाला नक्की आवडेल असा विश्वास आहे. ही मालिका रोज रात्री नऊ वाजता स्टार प्रवाहवर सादर होत आहे.



फुलाला सुगंध मातीचा

स्टार प्रवाहवर सादर होणारी आणखी एक नवीन मालिका म्हणजे 'फुलाला सुगंध मातीचा'. मुलीचा जन्म जसा चर्चेचा विषय, तसेच मुलीचे शिक्षण हा विषयसुद्धा ! आज अनेक ठिकाणी असेही दिसते की काळ कितीही पुढे गेला तरी सुशिक्षित स्त्रीनेसुद्धा करिअरऐवजी घरातील कामांना जास्त महत्त्व द्यावे, अशी अपेक्षा सासुरची मंडळी करतात. एकमेकांची स्वप्ने समजून घेणे आणि ती पूर्ण करायला साथ देणे म्हणजे खरा संसार. 'फुलाला सुगंध मातीचा' मालिकेचे कथानक अशाच स्वप्नांना पूर्ण करणाऱ्या संसाराचे आहे. यामध्ये हर्षद अतकरी आणि समृद्धी केळकर प्रमुख भूमिकेत आहेत. तर अदिती देशपांडे, राधिका विद्यासागर यांच्या देखील यात भूमिका आहेत. ही मालिका एक प्रेमकहाणी आहे आणि ही मालिका रोज रात्री साडे आठ वाजता स्टार प्रवाहवर प्रसारित होत आहे.



- गणेश आचवळ
९८३३२६८३९९

नव्या युगासाठी नवी जीवनशैली गरजेची

गेल्या सहा महिन्यात आपल्या शब्दकोशात काही नव्या शब्दांची भर पडली तर काही शब्द नव्या रूपात आपल्या समोर आले. यातले दोन महत्वाचे शब्द म्हणजे सामाजिक अंतर आणि आत्मनिर्भरता. आपल्याला गांधीजींनी दिलेली स्वयंपूर्ण खेड्याची हाक माहित होती. आत्मनिर्भर हा शब्द त्याचेच व्यापक स्वरूप आहे असे म्हणता येईल तेव्हा ही संकल्पना आपल्याला अगदीच नवी आहे असे वाटायला नको. भारतासारख्या दाटीवाटीच्या लोकवस्तीच्या देशाला मात्र सामाजिक अंतर हा सोशल डिस्टेंसिंगला शोधलेला पर्यायी मराठी शब्द मात्र अर्थानेही आणि आचरणानेही पूर्णपणे नवा आहे.

जगाच्या सध्याच्या परिस्थितीला चीन जबाबदार आहे हे नक्की झाल्यावर चिनी मालावर बहिष्कार टाकायला जागतिक स्तरावर सुरुवात झाली. याचे मुख्य कारण म्हणजे चीनला जी भाषा कळते त्या व्यवहाराच्या भाषेतच उत्तर समजले जायची शक्यता होती. चीनशी असलेला व्यापार कमी करणे किंवा त्यावर पूर्ण बहिष्कार टाकणे हे त्यासाठीचे ढोबळ उपाय योजले गेले पण स्वातंत्र्यपूर्व काळात परदेशी मालाच्या होळ्या पेटवण्यात आल्या होत्या तितके हे सोपे नव्हते. चीनने गेल्या काही वर्षात केलेल्या व्यापार प्रगतीचे एक हक्काचे ग्राहक म्हणून आपण साक्षीदार होतो. चीनने या बाजारपेठेत घरगुती वस्तूंच्या उत्पादनापासून ते औद्योगिक मालाच्या उत्पादनापर्यंत भक्कम पाय रोवले आहेत. अशावेळी जेव्हा आत्मनिर्भरतेचा नारा येतो तेव्हा साहजिकच पहिला प्रश्न येतो तो आपल्या सवयी, जीवनशैली बदलायचा. या सहा महिन्यात आपल्यापैकी बहुतेकांनी आपली जीवनशैली बदलली असेल.

आपल्याला गरज कशाला म्हणतात आणि बचत कशाला म्हणतात हे या काळात नक्कीच कळले. आता जेव्हा सर्व व्यवहार हळू हळू का होईना चालू होताना

दिसत आहेत तेव्हा अर्थव्यवस्थेला चालना मिळायला गरज आहे ती आपल्या खर्चाची. या क्षणीच आपल्याला आत्मनिर्भर व्हायची गरज आहे. यंदा गणपतीच्या उत्सवकाळात दिव्यांच्या माळा खरेदी करताना आवजून भारतीय कुठची आणि चिनी कुठची विचारून खरेदी करत होते. जेव्हा भारतीय मालाची मागणी वाढेल तेव्हा उत्पादनात सुसुत्रता येईल, स्वयंचलितपणा येईल. यामुळे उत्पादनशुल्क कमी होईल आणि गुणवत्ता वाढेल. अर्थात ही रातोरात घडणारी गोष्ट नाही पण त्यासाठी आपल्याला संयम हवा आणि तुलनेने सध्या कमी प्रतीची आणि महाग असली तरी भारतीय उत्पादने वापरायची मानसिकता हवी. यासाठीच जीवनशैलीतील बदल हा फार महत्वाचा घटक ठरणार आहे.



जे घरगुती मालाच्या बाबतीत आहे तेच औद्योगिक उत्पादनाच्या बाबतीत आहे. आत्मनिर्भर बनायचे तर हा सर्व कच्चा माल देशात बनणे अशक्य आहेच आणि काही वेळा उत्पादनापेक्षा आयात करणे जास्त फायद्याचे ठरते. आज अनेक औद्योगिक क्षेत्रे या आयातीसाठी चीन सोडून बाकीचे पर्याय घेत आहेत त्याचप्रमाणे आपण जे उत्पादन करू ते कुठच्यातरी देशात निर्यात होणारच आहे. थोडक्यात ही आयात निर्यातीची साखळी कुठच्याही देशाच्या अर्थव्यवस्थेत चालू राहणारच आहे. तेव्हा जर चीनला वाळीत टाकायचा तत्वतः विचार

नवरी सजली

ओटी भरणं		वारसे	
वाढदिवस		लग्न	

सण समारंभ सुशोभित करण्यास लागणाऱ्या वस्तू मिळण्याचे एकमेव ठिकाण

उपलब्ध वस्तू व सेवा

- समई
- रंगोळी
- मुसळ
- दाराचे तोरण
- सूप
- घर सजावट / फुलांची सजावट
- डेकोरेटेड ट्रे
- रोवळी
- ज्वेलरी
- पायघड्या
- मोत्यांची / फुलांची मुंडावळ
- अंतरपाट
- शेला/उपरणे
- टोपी/फेटा
- पुणेरी/पगडी
- ओटीचा नारळ
- नोटांचा हार
- फुण्यांची सजावट
- ओटीचा रुमाल
- नथ
- रुखवत(लग्न/मुंज)
- नवरीची साडी
- मुंजीसाठी भिक्षावळीची साडी
- हिरवाचुडा
- देण्याचेण्याच्या वस्तू
- औक्षणाचे ताट
- केळीचे खांब

भाडे तत्वावर मिळणाऱ्या सेवा (नववारी साडी, धोतर, फेटा आणि पुणेरी पगडी)

दीप साजिरी

SAITREE

दीपा लेले-चेऊलकर: 98670 88877
रूपेश जानकर: 97735 65176
शांघ: 91364 05267

Shop No.6, Pratham Building, Near Prathana Medical, Prarthana Samaj Road, Vile Parle (E), Mumbai - 400057

करायचा असेल तर अनेक देशांना पर्यायी स्रोत शोधायचे लागतील. भारतातील कच्चा आणि काही प्रमाणात पक्क्या मालाची औद्योगिक आत्मनिर्भरता या अशा अनेक देशांसाठी चीनला पर्याय म्हणून ठरेल. यासाठी अर्थात आवश्यक आहे ते सरकारी नियम, करप्रणाली आणि उद्योगधंदे सुरु करायला लागणाऱ्या परवानग्यातील सहजसुलभता आणि खेळत्या भांडवलाची उपलब्धता.

स्वयंपूर्ण खेडे ही आपल्या गरजा पूर्ण करायची कल्पना होती पण आज आत्मनिर्भर बनत देशाच्या सकल राष्ट्रीय उत्पादनात (जिडीपी) भर घालायची असेल तर सर्वच स्तरावर प्रचंड बदलाची अपेक्षा आहे. आपल्या गरजा एकदा निश्चित केल्या तर या आत्मनिर्भरतेला आपण नक्कीच हातभार लावू शकतो.

जो दुसरा शब्द आपण शिकलो तो म्हणजे सामाजिक अंतर. आजपर्यंत बहुतेक ठिकाणी हे कसोशीने पाळायचा प्रयत्न केला जातोय हे स्तुत्य आहे पण जेव्हा परिस्थिती पूर्णपणे पूर्वपदावर येईल तेव्हा भारतासारख्या देशात हे

पाळणे कठीण आहे याचे कारण म्हणजे प्रत्येक गोष्टीत असलेली मागणी आणि पुरवठ्यातील विसंगती. मग ते प्रमाण डॉक्टरांच्या संख्येत असो अथवा वडापावच्या गाड्यात. या विसंगतीमुळे प्रत्येकाला आपली सोय होईल का याची चिंता अखंड भेडसावत असते. लोकलमध्ये बोरिवलीहून चर्चगेटला जायला बसायला मिळावे म्हणून मालाडपासून उलटे बसून येणाऱ्या मुंबईकराला प्रत्येक ठिकाणी दोन हात दूर अंतर ठेवणे जमणे अशक्य वाटू शकते पण यावरही उपाय आपल्यालाच शोधायला हवा. जर आपल्या कामाचे आणि वेळेचे नियोजन केले तर काही प्रमाणात हे सामाजिक अंतर आपण नक्कीच पाळू शकतो. पूर्वी आम्ही असे करायचो हा इतिहास टाकून नव्या जगात जगायला नवी जीवनशैली अमलात आणणे हेच आनंदी जीवनाचे सूत्र असेल.

- निमिष वा. पाटगांवकर
९८७०४६९९९३